

славне цркве,¹⁾ у којој је критичар, пре главне Руварчеве расправе, изнео и добро бранио гледиште да је Стеван Првовенчани дошао у сукоб са Савом и био у његову отсуству 1217. год. крунисан за краља.

Научну критику настављао је Станојевић и доцније. Ако и није више требало много ломити копља за победу оних начела, за која се годинама, изложен многим ударцима, борио Руварац, није било од мање важности сузбијати у нашој науци разметљиви дилетантизам и олакост и стручних радника да без довољних припрема улазе у тешка и сложена питања. У самој Академији — да не помињемо друга тела — усудио се један лекар, и то хирург, иначе сваштар и бразописац, да расправља о једној крупној културно-историској теми, за коју је требало неколико дугих година врло специјалних студија. И расправљао је, наравно, на најповршнији начин, који се дао замислити. Такви случајеви просто изазивају да човек реагује на њих. И док су старији ћутали, из многих обзира, Станојевић је сматрао, с правом, да о таквим стварима треба повести реч. И повео је. У Делу XI, 1896., изишла је његова оцена на академски спис В. Ђорђевића о *Грчкој и српској просвети*, оцена која је била негативна и врло, врло оштра. Оштрина је била израз његове огорчености што се тако што могло догодити, и то не у неком малом друштву, или у неком часопису, него у установи чисте и строге науке. Тако ће он оштро напasti идуће године и Матицу Српску што је штампала једну расправу Ђуре Вукићевића о кнезу Мирославу.²⁾ Станојевић је ту расправу осудио мало преоштро јер је доиста рођена дилетантски, али је писац, поводом питања о односу Мирослављевом према Немањи, изнео ту две примедбе, на којима се вредело зауставити. На те две примедбе, не знајући за њих, основао је сву своју расправу о оцу Немањином проф. Д. Н. Анастасијевић, који је иначе више замрсио него помакао напред решавање о постављеном питању.

Од тих младићских оцена, писаних пре 1900. год., ја лично највише ценим ону, коју је Станојевић написао 1898. год. на *Историју Срба* Милана Јубавкића.³⁾ Та *Историја* сама по себи није од каква већег значаја, иако има своју не баш најлепшу приватну историју. Али се Станојевић задржао на њој дуже: 1) да начелно устане против такозваних популарних историја, у којима се не говори пуна истина и где се за све што се догодило криве други, а не тражи право

¹⁾ Дело IV, 1894., 323—31.

²⁾ Бранково Коло III, 1897., 375—80.

³⁾ Летопис, књ. 194, 144—158.